www.svoboda-news.com

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXXII. Число 121. Джерзи Сити, Н. Дж., субота, 24. мая, 1924.

VOL. XXXII. No. 121. Jersey City, N. J., Saturday, May 24, 1924. THREE CENTS

Сенатор Пепер предкладає компромісовий плян світового суду.

ВАШІНҐТОН, 22. мая. — Сенатор Пепер предложив нині сенатови новий плян приступлення Злучених Держав до світового суду. Як каже автор сього пляну, плян є компромісом (злукою) плянів президента Кулиджа, секретаря Гюза та републиканських провідників сенату.

МІНІСТЕР ФЛЬОТИ НАРІКАЄ НА МАЛУ ФЛЬОТУ.

ВАШІНҐТОН, 22. мая. — Кертис Вилбер, секретар фльоти в кабінеті Кулиджа, признав перед конґресом, що американська фльота, котра після вашінґтонської угоди про обмеження морських зоружень малаби бути рівна англійській, є від неї о цілу одну пяту менча.

Причиною сього має бути повільність у будованню нових кораблів.

МІНІСТЕР СКАРБУ ПРОТИ ПОСЛІДНОГО ПОДАТКОВОГО ПРОЄКТУ.

ВАШІНҐТОН, 22. мая. — Секретар скарбу Мелон видав публичну заяву проти податкового проєкту, котрий предкладає обом палатам конференція представників сенату та палати послів.

Мелон каже, що проєкт невідповідний, неощадний і непрактичний.

Автори компромісового проєкту зараз виступили зі запереченнем закидів Мелона.

ДЕБАТА НАД ҐВІЛЕРОМ.

ВАШІНҐТОН, 22. мая. — Довкола сенатора Ґвілера, котрий був головним товчком процесу за арендоване нафтових теренів федерального уряду, а котрому за те міністер судівництва хотів доказати ріжні злочини, велася нині в сенаті 3-годинна завзята дебата.

Підчас дебати сенатор Каровей з Аркензо закинув явно републиканському національному комітетови, що він вислав до Монтани своїх аґентів, приказавши їм підробити фальшиві закиди проти сенаторів Волша й Ґвілера.

За сенатором Ґвілером говорили сенатори Волш, Бейард, Бора, Оверман, Андервуд, Ґлас, Свонсон, Гефлин, Джордж і Брукаґрт.

ВСЕ ЩЕ НАФТОВІ СКАНДАЛИ.

ВАШІНҐТОН, 22. мая. — Перед великою лавою присяжних суддів, що досліджує нафтові скандали, поставлено нині Валберґа, колишнього приватного секретаря Гарі Синклера, головного арендатора нафтових теренів від уряду. Валберґ перечив, буцімто він мав признатися, що він самий власноручно переслав форменови фарми міністра внутрішних справ Фола чек на 68 тисяч долярів від нафтових підприємців.

МІНІСТЕРСТВО СУДІВНИЦТВА ПЕРЕМІНИЛОСЯ НА БЮРОКРАТІЮ.

ВАШІНҐТОН, 22. мая. — Джан Крим, спеціяльний прокуратор уряду для процесу проти обманців у бюрі ветеранів, заявляє, що департамент судівництва перемінився на бюрократичне бюро, в котрому робиться політику, а не вимірюється справедливість.

Щоби зарадити сьому, він радить перемінити департамент на бюро, якого начальник не мавби належати до кабінету президента, але підлягати цілому кабінетови.

НОВИЙ ДОГОВІР ЗА ПРОГИБІЦЮ.

ВАШІНҐТОН, 22. мая. — Президент Кулидж видав проклямацію про новий договір межи Злученими Державами та Анґлією в справі виконування прогибіційного закона.

На основі сього договору Анґлія згодилася на те, щоби американські урядники, шукаючі за горівкою на морю, мали право входити на анґлійські кораблі, пливучі в обрубі одногодинної подорожи від берега та перешукувати їх за пачкованою горівкою.

Проклямація подає до публичного відома сей договір та приказує прибережним сторожам сейчас починати нагінку за підозрілими кораблями.

СУДОВА БОРОТЬБА ЗА ХІРОПРАКТИКУ.

ТРЕНТОН, Ню Джерзі, 22. мая. — Перед стейтовий суд поставлено тут на домаганнє стейтової медичної ради Міда Ґвайтсайда, обжалованого за лічення людий без медичного лайсенсу. Ґвайтсайд ставав уже раз за таку провину і заплатив 200 долярів кари. Коли тепер суд засудив його на 500 долярів гривнини, він заявив, що він кари не заплатить, і тоді суддя замінив йому гривну на 30 днів вязниці.

ЖІНКА ЗГОДЖУЄТЬСЯ ПЛАТИТИ УДЕРЖАННЄ ЧОЛОВІКОВИ.

ШИКАҐО, Илинойс, 22. мая. — Перед найвисшим стейтовим судом відбулася ту цікава розводова росправа. Пані Ема Тилотсон позивала свого мужа о розвід, подаючи за причину жорстокість мужа. На росправі показалося, однак, що, хоча закиди жінки правдиві, муж має тепер 78 літ і не може самий удержувати себе. На це жінка згодилася перед судом платити мужови на удержанне 15 долярів на тиждень. Тоді суд згодився на розвід.

ЗВОДИТЕЛІ ЗАБИЛИ ДИТИНУ.

ШИКАҐО, Илинойс, 22. мая. — Невислідженi досі злочинці зловили 13-літного хлопця Роберта Френкса, сина богатого фабриканта годинників, та приказали батькови зложити 10,000 долярів викупу. Заким, однак, батько зложив сі гроші, поліція найшла коло зелізничих торів тіло злочинця. Батько був готов заплатити викуп.

ПІВ МІЛЯРДА З ДИМОМ ЗА РІК.

НЮ ЙОРК, 22. мая. — Союз підприємств, що асекурують від огню, обчисляє, що в 1923 році в Злучених Державах погоріло в огни маєтку на 508 міліонів долярів. Се була найбільша шкода від огню, яка колинебудь була за рік в Америці, з виїмком 1906 року, коли було трясенне землі в Сан Франциско.

КАПІТАН ГОВОРИТЬ ПРО ПЛИВУЧІ ОСТРОВИ.

НЮ ЙОРК, 22. мая. — Джонас Пенделберґ, капітан корабля Президент Адамс, котрий сими днями приїхав до нюйорського порту з подорожи по Тихим Океані, розповідає, що в одному місці, недалеко від острова Палавану, що належить до Филипинів, його корабель натрафив у білий день на громадку пливучих островів.

Сих островів було вісім. Найбільший з них мав коло сім акрів поверхні. Моряки змірили своїми інструментами скорість, з якою вони посувалися по океані. Найцікавійше, що на них були пальми, декотрі до 100 стіп висоти, а на них громади малп, які кричали, пищали і кидали на корабель кокосовими оріхами.

Йому не дуже то вірять, але всі моряки його корабля свідчаться, що капітан не бреше. Капітан постановив написати про своє відкриття до гідрографічного уряду в Вашінґтоні котрий займається описом вод

ТІСНІШИЙ НАРОДНІЙ КОМІТЕТ В ГАЛИЧИНІ.

На Народньому Зїзді, який відбувся у Львові 20. м. м., вибрано отсих членів до Тіснійшого Народного Комітету:

1) Микола Бабин (Львів), 2) др. Степан Біляк (Львів), 3) др. Іван Брик (Львів), 4) о. прал. Тит Войнаровський (Львів), 5) др. Антін Горбачевський (Чортків), 6) Степан Галан (Львів), 7) Володимир Дудикевич, 8) дир. Микола Заячківський (Львів), 9) др. Володимир Загайкевич (Перемишль), 10) др. Филип Евин (Львів), 11) Василь Гресяк (Львів), 12) Іван Кохановський (Станиславів), 13) Микола Кузьмин, 14) о. др. Гавр. Костельник (Львів), 15) о. пралат Леонтій Куницький (Львів), 16) Антін Кунько, 17) др. Іван Коровець (Львів), 18) др. Макс. Левицький (Львів), 19 Іван Ліщинський (Львів), 20) Евгенія Макарушкова (Львів), 21) Аркадій Малецький (Львів), 22) др Олександер Марітчак (Львів), 23) Олександер Онишко (Львів), 24) др. Осип Пеленський (Львів), 25) през. Юліян Романчук (Львів), 26) Юрій Сасик (Борислав), 27) о. Олександер Стефанович (Львів), 28) Михайло Стефанівський (Львів), 29) проф. др. Кирило Студинський (Львів), 30) Гриць Тершакович, 31) о. др. Степан Юрик (Золочів), 32) Олекса Черкавський (Львів). Крім того лишено два місця для студентів і 5 місць для представників наших північно-західних земель. Голови не вибрано, лишаючи ту справу Т. Н. К. До Ширшого Наронього Комітету увійшли под більшій части минулорічні члени Т. Н. К.

НОВИЙ СКЛАД УКРАЇНСЬКОГО УРЯДУ.

Весняна сесія Всеукраїнського Виконавчого Комітету Рад затвердила слідуючий склад українського уряду на цей рік: голова Ради народніх комісарів Чубар, заступник Владимірський, ком. внутр. справ Валіцький, справедливости Скрипник, освіти Затонський, внутр. торговлі та харчування Лобачів, земельних справ Клименко, соціяльного забезпечення Познанський, фінансів Кузнецов, праці Доброхотів, народ. господ. Максимів, уповноваженний комісаріяту закорд. справ. Шляхтер, уповнов. народ. ком. закорд. торг. Золотарів.

1-ИЙ ТРАВЕНЬ У ВАРШАВІ.

Підчас робітничої маніфестації в дні 1. травня варшавська поліція арештувала 36 комуністів, які будуть відповідати перед судом за „антидержавну діяльність", а то за несення таблиць і прапорів з неприємними гаслами та кольпортажу комуністичної літератури. „Хвіля" додає, що при тій „нагоді" не обійшлось у Варшаві без хуліганських антисемітських ексцесів.

ПАТРІОТИЧНИЙ ВЧИНОК ГРОМАДИ СИНЕВІДСЬКО ВИЖНЕ.

На перший день Великодних Свят зложили Громадяни села при відправі в церкві 160 міліонів на „Рідну Школу". Пополудні уладжено похід на могили Укр. Січових Стр. і при тій нагоді зібрано 70 міліонів на Укр. Інвалідів.

КНЯЖНА ФІЛЬМОВОЮ АКТОРКОЮ.

Княжна Марія з королівської родини Бурбонів у безпосередній лінії від Людвика XIV сестрінка короля Альфонса з Еспанії, яка живе тепер в Америці, виступить уперве у фільмі, де гратиме ролю Марії Антуанети. Як бачимо: екран став більше привабливим місцем для княжен ніж престол.

ЯК КОГУТ НА ФІЗИЦІ...

Ужгородська „Свобода" кепкує собі здорово з губернатора Бескида, який в купі зі своїми фамілянтами, що нахлинули на Закарпаття, зробив „язиковий вопрос" знаряддям до чеського парляменту— комуністівт. Цитуючи фільольоґічні куріози зі статті К. Бескида з одної ґазеви „Свобода" приходить до переконання, що Бескидівці розуміються на мовознавстві стільки само, що когут на фізиці.

ЛЕҐЕНДИ ПРО ЦАРСЬКУ РОДИНУ.

В орґані московських монархістів, щоденнику, „Русь" поміщено відпис проклямації (відозви) яку, як кажуть, повстанський отаман Соловйов розкидає по Сибірі. В тій проклямації кажеться, що царська родина не вимордована, як то подавали, бо свойого часу Соловйов викрав її і умістив в безпечнім місці, де вона і досі находиться. Пояснюючи цю проклямацію часопис „Русь" подає цілий ряд актів, які свідчать, що царська родина дійсно уратована і живе в укриттю.

Друкарня „Свобода"

потребує

друкара Лайнотайпера (Linotype operator)

котрий вміє складати перфектно по українськи, як також вимагається знання анґлійської мови. Платня після умови. Голоситися межи 9. год. рано а 5. пополудни до Адм. „Свободи", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Чи Ви є передплатником „СВОБОДИ"?

КОЛИ ЩЕ СЕЙ ЧАСОПИСИ НЕ ПЕРЕДПЛАЧУЄТЕ, ТО ЗАЧНІТЬ ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ ЇЙ СЕЙЧАС.

„СВОБОДА" є найбільшою зі всіх українських часописий в новім і старім краю.

„СВОБОДА" виходить кождого дня з виїмкою неділь і свят.

„СВОБОДА" подає цікаві новини американські і краєві.

„СВОБОДА" також подає найдокладнійші відомости з теперішних подій в старім краю.

Передплата виносить в Злучених Державах:

На рік $7.00
На пів року $3.75
На три місяці ..... $ 2.00

В Джерзи Сити і заграницею:

На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

Звертаєсь увагу, що на кредит нікому не висилається часописи.

Гроші належить висилати враз з замовленнем на почтовій або експросовій мoні-ордер або в редакціяним листі-на адресу:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ДРУКАРНЯ

У. Н. СОЮЗА „СВОБОДА"

виконує старанно, дешево і на час всякі друкарські роботи які

СТАТУТИ, ПРОГРАМИ І ТІКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПІКНІКИ І БАЛИ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВІ ПАПЕРИ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ.

Проситься всі відділи У. Н. Союза уладатися зі всякими замовленнями до своєї власної друкарні на адресу:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Ерріо вибранцем на нового премієра Франції.

ПАРИЖ, 22. мая. — В кругах побідної лівиці французького парляменту запевняють, що новим премієром Франції вже неодмінно буде провідник радикальних соціялістів Едуар Ерріо. Кажуть, що весь його кабінет буде складатися із соціялістів.

ЕРРІО УСПОКОЄ ФРАНЦІЮ.

ПАРИЖ, 22. мая. — Слідуючий премієр Франції Едуар Ерріо пише в ґазеті „Ль' інформасіон, що упавші французькі націоналісти нароком спричинили паніку і спадок франка, щоб підкопати повагу нової парляментарної більшости у Франції.

Він каже, що соціялістичне правительство буде ощадне і зрівноважить буджет держави, длятого не треба боятися фінансової кризи, а навпаки, слід вижидати, що ся криза скоро минеться.

ХОТЯТЬ ТОРГОВЕЛЬНОГО ДОГОВОРУ З БОЛЬШЕВИКАМИ

ПАРИЖ, 22. мая. — В тутешніх політичних кругах заявляють, що нове французьке правительство Ерріота, як тільки обійме власть, зачне переговори з російським большевицьким урядом задля заключення торговельного договору між Францією і Росією.

ПЛЯН ДОСА ОПІЗНИТЬСЯ.

ПАРИЖ, 22. квітня. — В поінформованих кругах певнять, що введенне в житте пляну комісії Доса опізниться наслідком політичних перемін у Франції і в Німеччині.

ЗА ПЛЯНОМ ДОСА.

БЕРЛІН, 22. мая. — Політичні партії Ренщини і Рурщини заявляються за принятєм пляну комісії Доса. Вони навіть грозять федеральному німецькому правительству, що відлучаться від Німеччини, якщо вона не прийме сього пляну.

ПОСОЛКА ФАЙТЕРКА.

ҐЛЕСҐОВ, Шотляндія, 22. мая. — Посолка пані Естор промовляла нині на вічу виборців в Келвін Ґров, де будуть доповняючі вибори посла до парляменту. Вона промовляла за консервативним кандидатом. Комуністи розбили її вічє криком. Вона промовляла серед вереску до останку, а відтак вийшла на улицю і там промовляла.

ХОТЯТЬ ПОБІЛЬШИТИ СТОЛИЦЮ.

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 22. мая. — Міська рада Даблина хоче побільшити місто через прилученнє сусідніх громад. В сій справі приготовляється вже пляни.

ІРЛЯНДІЯ ОСВОБОДИЛА 1,200 ВЯЗНІВ.

ДАБЛИН, 22. мая. — Президент Ірляндії Косґрейв заявив, що його правительство випустило з вязниць на волю минулого року 1,200 політичних вязнів. Досі ще є у вязницях 616 осіб, з яких 302 остає під замітом кримінальних злочинів.

Про Де Валеру сказав, що він міг би вийти на волю завтра, якби наказав повстанцям віддати оруже.

ЖУРЯТЬСЯ ПОЛЬЩЕЮ.

ПАРИЖ, 22. мая. — Славетна алянтська „конференція амбасадорів" займалась нині справою неспокоїв на польсько-литовській границі. Амбасадори обговорювали способи, як зарадити сим неспокоям, але відложили постанову, поки не одержать докладнійших інформацій про сі події.

ЖУРЯТЬСЯ АЛЬБАНІЄЮ.

ПАРИЖ, 22. мая. — „Конференція амбасадорів" займалась нині справою повстання в Альбанії. Вона занепокоїлась, що альбанське правительство в Тірані усунуло „дорадників" Ліґи Народів у справі розвязки граничних непорозумінь між Сербією та Альбанією.

АРЕШТОВАННЄ КОМУНІСТІВ.

БОРДО, Франція, 22. мая. — Тут арештовано відому дівчину анархістку Жермен Бертон і 20 комуністів.

КАТАСТРОФА В ПІДЗЕМЕЛЬНІ ЗЕЛІЗНИЦІ.

ПАРИЖ, 22. мая. — В тутешній підземній зелізниці два поїзди наїхали на себе. Катастрофа спричинила богато калїцтва і поранень серед пасажирів.

ПОКИДАЮТЬ ВІЛЬНУ ТОРГОВЛЮ.

ВІДЕНЬ, 22 мая. — Австрія досі була одинокою країною на континенті Европи, де була свобідна торговля. Тепер же австрійські політики хотять завести протекційну тарифу, головно на ввіз артикулів поживи.

БОЛЬШЕВИКИ КАРАЮТЬ СМЕРТЮ ПОВСТАНЦІВ.

КИЇВ, столиця України, 22. мая. — В Житомирі, столиці Волині, російський большевицький суд засудив на смерть 17 повстанців, між ними 2 женщини. Кромі того 10 осіб засуджено на тюрму.

Сі повстанці довший час непокоїли Київщину.

ПРЕСТОЛОНАСЛІДНИК УЧИТЕЬСЯ.

БЕРЛІН, 22. мая. — Бувший наслідник німецького престола Фрідріх Вільгельм, котрому тепер 42 роки, зачав учитись хліборобства в університеті в Бресляв, на Горішньому Шлеску. Він живе на своїй фарми в Ельс недалеко Бресляв і хоче туди їздити кілька місяців на науку, щоб стати модерним фармером.

СУН ЯТ-СЕН ЖИЄ.

КАНТО, Китай, 22. мая. — Президент Південного Китаю Сун Ят-Сен був хорий, але жиє і приходить до здоровля.

СУБМАРИНИ ДЛЯ ГРЕЦІЇ.

АТЕНИ, столиця Греції, 19. мая. — Греція замовила у Франції дві підводні лодки з містотою по 6,000 тон. Вони коштувати муть по 12,000,000 франків.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates.

One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерзи Сити і заграницею.

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery, Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ДВІ СИЛІ.

В політичнім життю є дві сили: сила моральна і сила узброєного пястука. До сили моральної треба причислити свідомість даної нації, її розвиток інтелектуальний, її творчість, а головна річ — почуття місії історичної і почуття права.

Сила узброєного пястука, це багнети, канони, літаки і танки, все, що в потрібний мент можна кинути на поле бою, щоб боронити своєї сили моральної, або, щоб поборювати моральну силу свого противника.

Вороги українського народу мають нині за собою силу узброєного пястука. По нашій стороні є тільки сила моральна.

За нами головна річ — почуття права, гірке розуміння, що нам діється кривда і що з тою кривдою нам треба боротися. Але це не вся тая моральна сила, котру ми можемо протиставити ворожій оружній силі. Наше національне почуття все ще таки не розвите до потрібних границь, ми все ще таки розбиті на партії і орієнтації, ми все ще не розуміємо якслід, що в єдности наша сила і наше спасення. І творчість наша не така, якою вона нині повинна-б бути. Працюємо не економічно і не практично, як чужі наймити ,як зарібники, не вміємо добутків своєї праці повернути на власне добро.

Наша вода обертає чужі млини, а в тих млинах мелять муку для ворогів, а для нас лишається полова, висівки, бетюги, як каже наш селянин. Не шануємо клича „свій до свого", не розуміємо, що значить спільними силами добувати спільне добро, не помагаємо собі, а шкодимо, де тільки можна. Одним словом наша моральна сила не така велика, як повинна бути і тому ворог грозить нам своїм узброєним пястуком. Колиби він побачив, що в нас є така моральна сила, така міць духа, яку повинен мати 40 міліоновий народ, то він з ними вже таки числився. Бо оружна сила, це сила непевна, а сила духа, в одиниці і в народі, незломна і певна. Найкраще узброєна армія заведе, коли якости оружя не буде відповідати якість духа. Японці побідили Москалів, бо їх „банзай" лунало сильнійше від московського „ура!" Воно походило з глибин японської душі, а не було криком новобранців, котрі верещать, бо бояться бука. Хто знає, чи на ті французькі і польські літаки, котрими вони нині страшать Европу нема вже якогось способу, щоби їх у першій битві здмухнути, як миляні баньки? Хто скаже, чи не придумано вже на тенки контра-тенків, автоматичних підземних мін, котрі ті страховища повисаджують у воздух? Але на силу людського духа, на моральну силу нема способу, бо вона не придумана чоловіком, вона дар невідомого, — дар, котрий чоловік може або зарити в землю, або повернути на своє добро. Отже в тім то й річ, щоби ми його не загрібували, а розвивали і скріпляли та готовилися до боротьби з ворожим кулаком.

У кого є моральна сила, той в даний мент добуде також і фізичну, бо оружже річ набута. Хмельницький починав війну з Поляками без нічого. У першу битву йшов з девятьма гарматами, з котрих тільки 6 як так стріляло, і — побіджав, бо він потрафив своїм генієм розбудити в українськім народі приспану моральну силу.

Поки над світом тріюмфує узброєний кулак, поти нам треба зі здвоєною енергією працювати над скріпленнем нашої моральної сили. Бо горе народови, котрий поправу своєї долі робить залежною від припадку, від ласки посторонних народів, від милосердя ворогів. Вороги бачать у нас свого будучого конкурента а в боротьбі з конкуренцією нема моралі, нема милосердя, нема компромісу, вона безоглядна, невмолима, страшна! Знищити конкурента, бо як ні то він мене знищить! Цей прінціп є в купецтві і є в політиці, його примінюють Поляки в боротьбі з нами.

А ми???

Б—н.

ЩО НАМ ТРЕБА?

Львівський Новий Час пише:

1. Мужа, котрий на протяг десятки років зважиться приняти на себе загальну ненависть, знаючи, що опісля вся нація уважати-ме його своїм добродієм. У Німців мав цю відвагу великий канцлер Бісмарк.

2. Мужів, що тоді, як зле їм ведеться не нарікають на Бога, але, закусивши зуби, помагають собі самі.

3. Жінок, котрі помимо всего, виховують своїх дітий у вірі в будучину. Піддержувати віру в майбутне є найбільшим матірним завданнем української жінки.

4. Молодців, яких думка та бажання стремять до одної цілі, яких серця бють живійше при одній думці: Вітчина.

5. Дівчат, котрі бачать правдиву честь жінки в праці, а не в забавах і в строях.

6. Народа, що сам себе шанує, що за гордий на те, щоби за хвилеву роскіш посвячувати власну будучину. Народ, котрий в буденних злиднях забуває про свої великі завдання, — не заслугує їх.

7. Школи, що виховує молодь поважно та в правді на сильних духом людий. Як може бути наша молодь готова до великої жертви, якої вимагає від неї час і доля народа, коли школа не виховує її в карности на добрих громадян, але у своєвіллю, вигодах і рабстві?

8. Церкви, що скріплюють наші душі, поясняє знаки, якими Бог у цей час натякнув з нами говорить і при тому вказує дорогу спасення душі в праці для добра народу.

Як це будемо мати, тоді буде в нас і своя хата, що справедливо дасть кождому заслужене.

Резолюції „Заграви".

Визнаючи:

1) що версайський і рижський договори і їх наслідки являються страшним насильством над живим українським організмом, що гамують вони досягнення мети Українського Народу — відновлення Соборної Незалежної Української Держави,

2) що аж до осягнення цеї мети неможливе ніяке істотне поліпшення становища нації в усіх чотирох займанщинах ані стримання того екстермінаційного походу на полі економічнім, політичнім, культурнім і церковно-релігійнім, якого жертвою є наш нарід.

Партія уважає за головне своє завдання стреміти в порозумінню із спорідненими організаціями инших займанщин — до привернення стану річей, який проголосив на українських землях акт 22. січня 1919 р. висуваючи в своїй акції політичного й соціяльного визволення нації клич: „Україна для Українців і земля і влада".

Засобами партії є скріплювати в першій лінії політичну організованість і свідомість та активність ширших, а передовсім селянських мас нації. В тій цілі партія буде займатися:

а) агітацією і пропагандою наших ідеалів та організацією боротьби нації, а передовсім селянства, проти всякого рода нарушень її прав на полі економічнім, політичнім, культурнім й церковнім.

б) використовування всіх „легальних можливостий" (преса, вибори, культурні й економічні організації) не для приноровлення до істнуючого ладу, лише для політичного зорганізовання й освідомлення мас й збільшення їх активности.

в) поглибленням своєї організації.

г) в порозумінню із иншими незалежницькими групами організувати акцію задля збереження істнуючого стану посідання нації, його поширення і унезалежнення від впливу держави. Входячи в такі порозуміння, партія не повинна забувати на свої властиві завдання і ніколи не затушовувати в своїй діяльности ані своєї фізіономії, ані своїх цілей.

ґ) поборювати безоглядно всякі угодові групи, особливо надуживаючі самостійного прапору для покриття угодової акції і такі, що шукають порозуміння або з цілим ворожим табором, або з деякими його групами та які підпорядковують національну справу справі інтернаціональній.

Резолюції в справі тактики соймового клюбу.

Витаючи в українськім соймовім Клюбі фактичне представництво Українського Народу західно-українських земель, партія стоїть на становищі, що соймова арена повинна стати тереном доказання перед Українською нацією неможливости здобуття чого небудь, навіть найменьших уступок в наш хосен у польській державі.

Головним тереном діяльности для послів повинні стати всі українські землі під Польщею, а їх ціллю освідомлення і організація громадянства. На послах головним чином тяжить обовязок знищення морального „сокальського кордону". Виступ із клюбів соціялістичних послів вважає партія тільки корисними для тих цілей.

Резолюція в справі закордонної політики.

Партія вважає конечним ведення нацією самостійної політики на міжнародним полі. Приймаючи засадниче становище ведення спільної політики цілою нацією, партія вважає технічно неможливим створення такого всеукраїнського центра з повноважтями від усіх займанщин.

А тому, як переходовий, належить створити такий стан, щоби кожна займанщина вела політику в міжнародним змислі на свою руку, вдержуючи між собою контакт і приймаючи як загальний принціп недопустимість політичної кооперації з котрим небудь із окупантів українських земель.

Длятого будемо стреміти до покликання закордонного представництва в такому складі, який дававби запоруку додержання того головного прінціпу.

Доручається управі партії дати ініціятиву зорганізувати спільно із усіми політичними чинниками, що стоять на національно-державницькім становищі політичного проводу в справах, в яких один національно-визвольницький фронт являється необхідним. Цей центр має вибрати закордонне представництво.

В земельній справі.

Зїзд ініціяторів партії уважає, що одною із необхідних передумов реалізування власної держави є вдержання за Українським Народом його землі й піднесення економічно добробуту українського селянства.

Тому партія повинна:

1) Вщіплювати в українське селянство устною і письменною пропагандою свідомість його природного й історичного права на землі великої посілости на західно-українських землях, використовуючи для цего інстинктовну жажду землі селянства.

2) Спираючися на ці права і використовуючи „голод" землі економічно несамостійних господарств довести акцію для:

а) організації масового напору на польські державні і автономічні уряди в ціли виекзекування розпорядків польської земельної реформи.

Примітка: В організації масового напору не є рішаючим вигляд на успіх лише втягання селянських мас в орбіту політичних бажань і використання їх невдачі для створення невдоволення із теперішнього стану.

б) Організації масового попиту на землю. Для цего належить створити селянські парцеляційні спілки з власним капіталом.

в) Організації професіональних союзів для оборони інтересів сільського пролетаріяту з задержанням власницької ідеольоґії.

3) Зробити консумційну кооперацію основою реалізації й піднесення дохідности сільського господарства, уважаючи кооперацію одним із найважнійших двигунів творення матеріяльної і духової культури та політичного вироблення народу.

4) Оборонювати станові інтереси хліборобства через працю у сільсько-господарській кооперації.

В соціяльних справах.

Партія змагати-ме до повної охорони трудових мас, кріпосних капіталом (охорона праці, заробітку, забезпечення на старість).

В шкільних справах.

Стоячи на засаді новітних умов розвитку нації, партія присвячувати буде як найбільшу увагу ділянці культурно-освітній і виховній. І тому буде змагати до двох цілей:

а) Творити українські національні цінности.

б) Стащатися всіми засобами, щоби ті культурні цінности стали духовною власністю народу. Таким чином защіпити державно-визвольну традицію і поглиблювати політичну свідомість і політичну активність українських мас.

Длятого шляхи: а) боротьба за визволення з під польського впливу контролі й понево-лення усіх українських культурних установ і приватного шкільництва від найнизшого почавши; б) віддання самоуправній громадській контролі й впливови українських державних шкіл. У сьому змаганні не будемо здержуватися навіть перед найдальшими консекванціями, себто утрати українських державних шкіл якщо вони малиби стати тільки по назві українськими, як такі створювалиби для зовнішнього світу іллюзію, корисну для польського стану посідання. Зокрема в справі української приватної шкільництва; в) ведення науки в приватних школах не оглядаючися на їх замкнення і на наслідки, які це може потягнути за собою. У теперішній пригожій порі перенести науку на подвіря, коли льокалі насильно відобрані й замкнені. Ні поліція, ні військо не сміє здержувати дітей ні учивельства від науки.

ДВА РОКИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАЦІ.

Вистава Української Господарської Академії у Подебрадах.

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

Тихо й непомітно, але в безнастанній і пильній праці проминуло два роки, відколи в маленькім чеськім купелевім містечку Поебрадзах заснувалось нове вогнище української вищої науки— Українська Господарська Академія. Що зроблено й чого осягнено за цей короткий час, у цім мали змогу переконатись численні гості, чеські та українські, які прибули дня 22. квітня на відкриття **Вистави праць професорів та студентів** цеї Академії.

Вистава розгорнула перед глядачами картину невсипущої працьовитости й високої культурности тої жменьки українських вигнанців, що згуртувалась коло Академії. Ця жменька, властиво, не така вже й мала: коло 40 професорів і до 400 студентів. Але все доводилось починати з самого початку, при найменших коштах і в найгірших зовнішних умовах. Тільки крайня самопожертва як з боку професорів, так і студентів, могла побороти всі неприятливі зовнішні обставини й сотворити те, що сотворено.

А сотворено **українську політехніку.** Буквально з нічого. Не було підручників, лябораторій, кабінетів, колекцій, приладдя. Не було навіть (і нема) путнього помешкання, бо Академія міститься **в готелю,** де живуть і купелеві гості й де господар раз-у-рар нагадує, що не вільно шуміти, не вільно ходити, не вільно те й не вільно се. Лекції відбуваються то в самім готелю, то по инших „впрошених" льокалях. У хемічній лябораторії долівка постійно під водою, й праця в ній є звязана з небезпекою для здоровля. Словом, зовнішні умови як-найгірші.

Але ці умови поборено, й наша вища школа, яка скромно називається Господарською Академією, а в дійсности має повне право називатись Вищою Технічною Школою, стоїть вже твердо на ногах від кождим оглядом. Написано 7 і видано 90 українських підручників, зібрано колекції, влаштовано кажненьки й лябораторії, добуто найбільш необхідні приладдя. Розуміється, все це дуже скромне, навіть мізерне на вигляд, але дуже дешеве й непоказне, все служить тільки для задоволення найбільш пекучої, невідкличної потреби. Але люде вчать і вчаться, працюють і учать працювати. І наслідків осягнено дбискучих!

Вистава показала низку професорських і студентських праць з усіх трьох відділів Академії — економічного, сільсько-господарського й технічного. Тут і кресьби, і проекти, й таблиці, й конструкції, й діяграми, й моделі, й препарати — словом, все, що належиться до вищої технічної науки: Але Україні все зостануться Українцями!

Навіть такі сухі й для сторонньої людини не цікаві річі наші академіки умудрілись прикрасити й оздобити зеленими гилками, українськими вишивками, малярськими працями самих професорів та студентів. Так що вистава вийшла і навчаюча, й разом з тим мальовнича, мила для ока й виразно-українська. Це треба мати в крови та в пучках, бо навчились цього неможливо.

Офіціяльне свято відкриття вистави почалось промовою ректора Академії проф. І. Шовгеніка, сказаною на „чесько-українськім" діялекті. Фаховий фільольог певно дуже затруднився б визнатись у цім діялекті, але на практиці його чудесно розуміють і Чехи, і Українці хоч Чехи при тім думають, що чують українську мову, а Українці — що чують чеську.

Потім гості під проводом професорів пішли оглядати виставу. Тут сталась одна маленька, але дуже характеристична подія. Серед гостей був також **Інж. Баржик,** директор подебрадської електрарні, природний Чех. Дійшовши разом з иншими до останньої кімнати, він попрохав позволення сказати кілька слів — і виголосив захоплений, ентузіястичний, **гимн працьовитости, культурности й своєрідности українського народу.** Він досі не знав, що Українці мають своє національне лице, що вони не Москалі. Він навіть сердився на Українців за те, що вони відокремлюються від Москалів, що вносять „розбрат" у славянську семю. Тепер він переконався, що за кривду він чинив Українцям, що то за чудовий, спосібний і талановитий нарід. Тепер він розуміє, чому Українці ображаються, коли їх змішують з Москалями. Слава Україні!

Ця промова, сказана „понад програму" й не на замовлене, а бувши висловом щирого почуття й правдивого захоплення, зробила на присутніх глибоке враження. Особливо „міцною табакою" вона була для високих панів. З чеських міністерств, що прибули з Праги й які все ще не можуть розлучитися з ідеєю „единої-неділиної". Це була для них заслужена й переконуюча наука.

Офіціяльне свято закінчилось у вечері концертом з українських творів, виконаних хором струнною орхестрою студентів Академії.

Подебради, 23. квітня.

Мартин Гак.

СМЕРТЬ І НЕЩАСТЯ НЕ ТРАТЯТЬ НАГОДИ. НЕ ТРАТЬТЕ І ВИ. ОБЕЗПЕЧТЬСЯ В У. Н. СОЮЗІ СЕЙЧАС. ТЕПЕР ПРИЙМАЄСЬ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ.

ПІД ЛЯЦЬКИМИ КАТАМИ.

Холмське Нове життя пише:

До села Домброви (Грубешівський повіт, на Холмщині) прибули два поліціянти з постерунку Дідух до господаря Пилипа Мельничука по коні на підводу. Господар, думаючи, що поїде до сусіднього села, позаз сему 10-літнього сина, щоб винести коні з стайні. Коли довідався Мельничук, що має їхати аж за Грубешів, дуже 20 верств, відказався дати коні, опираючись на тому, що селяни платять стійку і всі податки, а підводного примусу закон не накладає. Крім того ще не було з ними ані солтиса, ні записки від війта, що належиться підвода. Тоді хлопчик повернув назад коні, щоб завести до стайні. На те один поліціянт взяв коні, а другий кулаком вдарив хлопця в шию аж той перекинувся і повели коні на конець села. Жінка Мельничука побігла за ними, а дігнавши взяла коні за поводи і почала повертати до себе. Се поліцаям не подобалось. Один з них взяв жінку за горло та почав дусити, а другий крісом по руках бити і таким способом змусили її відказатись від коний. На крик підчас тієї бійки зійшось пів села людий, котрі були свідками сцени. Коли Пилип Мельничук запитав, „чи можна бити", поліціянти заперечили, кажучи, що вони нікого не били.

В м. Тишівцях, Томашівського пов., Семен Шарамбура з жінкою з села Вишнева повіту Грубешівського побувавши на ярмарці, хотів їхати до дому. Біля лавок з мясом поліціянт затримав коні, тай каже: „Стуй! врацай на постерунек!" Семен Шарамбура став просити поліцянта. На стороні стояла гурма народу; хтось вдарив коні батогом; поліціянт впав потягнений кіньми. Але за хвилину коні були затримані; поліціянт встав і дав свисток на тривогу. Інші набігались і стали невинного селянина бити. Жінка наробила крику, але в ту мить надбіг якийсь пузатий панок і став бити жінку зелізною палкою по голові, та ще приговорював: „Бій Русіна! Он хце революції!" Чоловіка й жінку забрали на постерунок і посадили у вязниці. На другий день одвезено їх на постерунок до Мірча, Грубешівського повіту. На третій день назад до Тишовиць. І так тягали бідного, побитого чоловіка, а коли побачили, що зовсім нездужає, то його пустили на волю, не найшовши за ним ніякої провини.

Заходом Аматорського Кружка св. Володимира
відбудеться представленне
ПОШИЛИСЬ В ДУРНІ
В НЕДІЛЮ, 25-го МАЯ, 1924
в гали Любіна, Elizabethport, N. J.
South Park & Front St.
Початок о 7-ій годині вечером.
Се представленне буде гране перший раз в Елизабет, Н. Дж., і певно хто прийде не пожалує бо гарно забавиться і насміється до волі. 20-21
Всіх чесних громадян в Елизабет й Околиці щиро запрашає Комітет.

КАЛЄНДАРІ НА ВИЧЕРПАННЮ КАЛЄНДАРІ НА ВИЧЕРПАННЮ
СПІШТЬ З ЗАМОВЛЕННЯМИ
КАЛЄНДАР
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДН. СОЮЗА
на 1924 рік
ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ ЛИШЕ 50 ЦЕНТІВ
БУЗЬОК
Перший український ілюстрований гумористичний календар в Америці, котрий містить в собі 90 дуже цікавих образків, 36 дотепних віршів, 45 цікавих приповідок і 150 довгих і коротких гарних та цікавих оповідань. Тому, кождий хто хоче розірвати собі туту та розвеселитись, хай зараз собі його замовить.
ЦІНА 75 ЦЕНТІВ З ПЕРЕСИЛКОЮ.
Замовлення слати на адресу:
„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Повідомляємо своїх покупців, що можна не складі лише повисше оголошені Календарі; всякі другі Календарі кроме

Позір! Джерзи Сіти і околиця, Позір!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА „УКРАЇНСЬКА СІЧ"
відділ 170 У. Н. Союза

уряджується

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1-ГО ЧЕРВНЯ (June) 1924 Р.
в ORCHARD GROVE PARK, Fairview, N. J.

Початок точно о год. 2.30 попол.

ВСТУП 50 цнт.

Запрошується всіх співчуваючих Українців о численне прибуття і провести веселий день на свіжім повітрю. Буде свіжа перекуска і холодні напитки. Рівнож богато несподіванок: перегони хлопців і дівчат; колесо щастя і спів.

Перворядна Орхестра

JOS. SCHLITT & JOSEPH P. GROBHOLS.

ДОРОГОВКАЗ: З Джерзи Сіти взяти Grove стріт-кару до Hoboken, там пересісти на Union Hill кару і їхати до Hackensack Plank Rd., а там пересістись на Bergen кару, котра завезе до парку.

З БЕРГЕН сіти на Jackson кару і їхати до Palisade Station, там пересістись на Union Hill стріт кару і їхати до Hackensack Plank Rd. а там пересістись на Bergen стріт кару яка завезе до парку.

З НЮ ЙОРКУ сіти на West Shore Ferry на Вест 42-ій улиці або на Cortland St. переїхати Hudson River, там сіти на Union Hill стріт кару, їхати до Hackensack Plank Rd., там пересісти на Bergen стріт кару котра завезе прямо до самого парку.

Таксамо будуть джітні коло Нар. Дому (долина міста), 72 Morris Street, Jersey City, і на горі міста, 367 St. Pauls Avenue, Jersey City, котрі рушать з місця о годині 1.30 пополудни.

БРАТСТВО СВ. АНДРЕЯ ПЕРВОЗВАННОГО В НЮ ЙОРКУ

уряджує

20-ЛІТНИЙ

ЮВИЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

В СУБОТУ, ДНЯ 24-го МАЯ 1924 Р.

в УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 E. 6th St., NEW YORK, N. Y.

В концерті беруть участь п. М. Швець, п. А. Кочубей, п. Базарніцька і богато других артистів.

Хор під управою п. М. Фатюка.

ПОЧАТОК о год. 8-ій вечер. ВСТУП: $1.00, 75 і 50 центів.

Дохід призначений на фонд „Рідна Школа".

Проситься о численну участь. Комітет.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! — ЧУЙНО УКРАЇНСЬКА МОЛОДЖЕ! З ОГЛЯДУ НА СЕ, ЩО МІСЯЦЬ МАЙ ДОСИТЬ ХОЛОДНИЙ СІЧ ІМ. БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО В НЮ ЙОРКУ

устроює

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО МАЯ (МАУ) 1924 Р.

в УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 E. 6th St., NEW YORK, N. Y.

ще одні і то послідні в тім сезоні

ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ І БАЛЬ

Получені з малою (зате дуже цікавою) комедією.

Початок о годині 7.30 вечером. ВСТУП: лише 50 центів.

До участи в тім вечері повнім сміху і гумору, запрошуємо весь український загал, бо це буде в дійсности одинока нагода весело забавитись і потанцювати. Приходіть всі, хто жиє і хоче забавитись! До побачення на забаві! 19,21

Січ Ім. Б. Хмельницького.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ТОВ. „ПОДІЛЬСЬКА СІЧ"

уряджується

ПЕРШИЙ В СЕЗОНІ

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-ГО МАЯ (МАУ) 1924 Р.

в BELVEDERE PARK, NORTH BEACH, L. I.

Парк отворений від год. 10 рано до пізної ночі.

Музика перворядна. Вступ 50 центів.

Вп. Громадяни! Коли хочете відпочити по цілотижневій праци на свіжому воздусі в роскішнім парку під зеленими деревами, розвеселитися і забавитися з своєю фамілією і товаришами — то приходіть до повисше згаданого парку а не пожалуєте. На ПІКНІКУ будуть танці і ріжні забави. 15,19,21 КОМІТЕТ.

ПЕРШЕ ЩАДІТЬ—ВІДТАК ТРАТІТЬ

Ваші ощадности, коли щадите регулярно, побудуєте свою власну хату, вишколите Ваші діти, або зможете зробити инше діло, яке з грішми можливе.

ВКЛАДАЙТЕ ВАШІ ОЩАДНОСТИ В НАС

— ПОЗАЯК —

Ми є Найсарший і Найбільшим Банком в Скрентон.

Вільше як одна трета скрентонських мешканців вкладає ощадности в нас.

Як Національний Банк, ми є під Державною контролею.

Наш Заряд Директорів є зложений з маетних і успішних бизнесменів.

Ми знаходимося по середині — всі карн переїзджають попри наші двері.

Ощадність можете зачати в нас і з вкладом $1.00 і висше.

Ви знайдете у нас під одним дахом всі банкові функції — Позички, Бонди, Подорожну, Заграничну Виміну, Огнетривалі Скринки і Опіку.

FIRST NATIONAL BANK
SCRANTON, PA.

ДОПИСІ

(7)

ІСТОН, ПА.

Коби ми були християни!

Убогий думкою богатіє, значиться не тратить надії в біді, а передумує, якби із неї добутись і до добра дійти. Оттак і наша еміграція в Америці, побачивши розвал української держави, не спустилася на зневіри і себелюбства, а пробує ратувати свій народ через допомогу просвіті, політичним вязням, інвалідам, сиротам і т. д. Це і є справді доцільна робота, бо через ту нашу поміч скріпиться наша суспільність у краю. Школи, читальні, народні доми не дадуть винародовитися нашому народови, а наша поміч жертвам війни і політичного переслідування дадуть гарт духа тим, що терплять за народню справу.

Колись прийшлося мені прочитати у одній часописи, що треба найбільше ратувати глухі кути, щоби у них розбудити національну свідомість. Це свята правда. Але і це не брехня, що на нашій еміграції є такі-такі глухі кути, які не проявляють ніякого життя. До таких глухих кутів належить і наша громада в Істон, Па. Коли озветься за якою жертвою на українські цілі або за якоюсь народною маніфестацією чи вічем, то з усіх боків почується негодовання і кпини, що те всьо на нічо непридалось. Оттак надармо було старанне, щоби відправити богослуження за бл. п. Бесарабову. Прихильники політики „глухого кута" говорили, що вона і так вже померла, що „панахида її не воскресить". Коли говорити про збірку на українські цілі, то „глухий кут" відповідає зараз, що на церкві є довг і що усі збірки мусять іти виключно тільки на церкву. Коли сказати їм, що кожний з нас насамперед був Українцем ніж парохіянином, то вони глумливо питаються, чи є „український Бог". Взагалі всяка народня справа застає у нашім глухім куті тільки глум і насміх. Зате співається звісному москвофілови, Бескідови, на цілу церкву „многая літа" і висказується на пропозиції радість, що наконець ми „Русини" дочекались свого власного патріота губернатором. Кобиж наша церква була „угорська" не булоби дива, але на угольнім камени є найвиразніще вибито, що це українська церков. Таксамо увесь загал парохіян Галичани, які вже давно повинні знати, що вони Українці та що не годиться їм співати многолітствія запеклому москвофілови, Бескідови.

Наш глухий кут вдоволений, щоби ніколи нічого не дати з доброї волі, а тільки, коли мусить. Колекту на церкву то платить, бо так випадає попри людське око, але навіть рідній мамі не пішле, хоч як тяжко вона бідує у старім краю. Як вона умре, тоді найме Службу Божу за її душу, але як була жива, то не журився, чи має вона в що приодітися або що зїсти.

Мені бачиться, що поведінка „глухого кута" ніяк не є християнська, бо Христос вчив, щоб чинити добрі діла живим людям, щоб помагати голодним, неодітим, вязням, всякому „меньшому братови", що помочи потрібує. Я не скажу, щоб не давати на церкву, але і це скажу, що сама колекта на церкву ніяк душі не спасе. Фарисеї також давали на церков, але що не мали правдивої любови для бідних, відкинув їх Христос, як облудників. Такими лукавцями є всі, що не хотять помогти свому народови у його тяжкій потребі. І на світі приповідка, що колись були такі священники, що правили в деревляних чашах, а мали золоті серця, та що нині є богато таких, що правлять в золотих чашах а серця мають деревляні. Ми в Галичині мали чимало добрих патріотів у священичих рясах, які і життя своє віддали за народ. Сотки були арештовані і по нинішний день терплять переслідування від Ляхів. Таке священство ми хочемо видіти і тут, в Америці, а саме, щоб воно цілим серцем відчувало болі і радости співвоїн нам усім Батьківщини. Бо коли вони вищі школи і сам їх уряд наказує їм, щоби мати самим співчутте і других учити великої любови для свого приниженого, мученого народу. Тільки такий священник може вчити християнської науки, який сам наскрізь перейнявся християнською ідеєю, якої головна основа є любов для кожного, хто тої любови потрібує. Наш нарід переніс і переносить тільки злиднів і муки, що він є справді образом самого терплячого Христа. Хто не любить і не дбає за Україну, за свою рідну Матір, тепер, коли вона начеб на хресті розпята, той не може любити Христа, бо „лож ест, аще хто речет, що любит Бога, якого не видит, а не любит брата свого, якого має перед очима".

По наших церквах повинна тепер іти одна наука, а саме, як найлучше помогти своїм людям у їх нужді та яку дати поміч, щоб вони могли прийти до свого права і добра. Оттоді наші церкви нетільки будуть зватися християнськими, але ними будуть на ділі.

Не могучи ніяк инакше зібрати жертви, нас кількоох зійшлося і зложили вісім долярів, які відіслалисьмо до „Обєднання". Зложили слідуючі: По $2. Микола Підгайний і Ф. Сагатий; по $1: Василь Дроботій, І. Крочак, О. Питляр і Д. Толбей.

—o—

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Ренегатам коротка відповідь.

В ч. 104 „Гадючих Вістий" якийсь жидівський поштукач, підписавшись „громадянином", вилаяв мене „погромщиком" і другими обидливими словами, за статтю у 85 ч. „Свободи", під якою були букви Д. Р. Він скомбінував у своїй задурманеній голові, що це певне я був автором тої дописи, хотяй я завсіди підписуюся повним своїм іменем. На це я відповім, що хоч я тої дописі не писав, але цілковито із нею погоджуюсь.

Іткасамо не обиджуюсь назвою „погромщика", если він розуміє під тим, що я хотів би „громити" усіх ворогів України. Коби тільки нагода! Бо я не вірю у те, щоби всяку кривду терпеливо переносити, а вірю, що проти насили треба силою відповісти. Я вірю і чекаю на той час, що Українці вхоплять оружіє у здорові руки і виметуть усіх зайдів зі своєї землі, а своїх власних зрадників порозвішують скрізь по Україні, на сухих гиляках.

Він зве мене „буржуєм" і каже, що я купив собі гарну хату. Ну і до цього гріху признаюся, що я вірю, що ціла Україна буде колись краєм буржуїв, значиться, що кожний Українець буде мав змогу бути тезалежним, маючим господарем.

Я не вірю і не бажаю Україні бути краєм пролетарів, цебто жебручої голоти, бо в нашій батьківщині є досить доброї землі для усіх нас, Українців. Коби тільки збутиня чужих голопятників, які позалізали на нашу землю тай хотять себе зробити буржуями, а нас пролетарями! Не хочу більше розписуватися, бо з ренегатами або придурковатими не слід полемізувати.

Дмитро Ремінник.

CENTRAL FALLS, R. I. І ОКОЛИЦЯ!

ТОВ. ІМ. ІВАНА ФРАНКА,
від. 93 У. Н. С. устроює

В СЕРЕДУ, 28-го МАЯ, Б. Р.
під ч. 95 CENTRAL ST.

ВЕЛИКЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ

ВІЧЕ

по причині трагічної смерти ОЛЬГИ БЕСАРАБОВОЇ котра згинула в ляцькій тюрмі.

Проситься всіх чесних Українців без ріжниці переконань прибути численно на се віче або запротестувати і порадитися яким способом вирватися з ляцьких кайдан.

121 Вічевий комітет.

НОВІСТЬ! — ДЖЕРЗИ СІТИ І ОКОЛИЦЯ — НОВІСТЬ!

Перший раз в цій місцевости поставиться Укр. Роб. Театр. Трупою з Ню Йорку чудову драму в 4-ох діях

В. Сиротенко під ц. н.:

ТЕРНОВИЙ ВІНОК
або ЖЕРТВИ ЦАРИЗМУ

В СУБОТУ, 24-го МАЯ, 1924 Р.
в залі під ч. 387 Grand St., Jersey City

Початок точно о 8-ій вечер.

Вступ 50 ц.

Родимці, сама штука своїм займаючим змістом, як також сили які беруть участь в цій драмі, кождого гладяча задовольнять. 19-21

Комітет.

ПОЗІР! — РОБІТНИКИ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ, ПОЗІР!

Заходом Укр. Тов. „Теребовельська Поміч", відбудеться

В СУБОТУ, 24-го МАЯ, 1924 Р.
в 8-літню річницю Товариства

ВЕЛИКИЙ СВЯТОЧНИЙ БАЛЬ

в LIBERTY HALL,
263 E. Houston St., New York City

Початок о год. 7.30 вечером.

Вступ 40 ц. включаючи вор-текс

На балі буде грігравати перворядна музика під управою Волинця. Рівнож товариство буде приймати нових членів без вступного. 20-21

За добру забаву ручить Комітет.

СВЯТО ШЕВЧЕНКА В ДРОГОБИЧІ.

—o—

В сім році відсвяткувало дрогобицьке громадянство дійсно гідно память незабутнього Тараса.

Можна з радістю ствердити, що дух Шевченка стає дійсно душею всіх установ почавши від найповажніших аж до дітогих.

1. Святочна Академія — всего повіту — відбулася дня 30. IV. о год. 12-ій в кіновій сали. Брали участь хори: Муз. Інститута в Дрогобичі, Бориславського Бояна, сел. хор зі Стебника, сел. хор з Сілця і хор тов. „Зоря" з Дрогобича. Всі вивязалися зі свого завдання гідно до вимог, які до поодиноких можна ставити. Вибивався дуже гарний голос п. Дуба (барітон) і п-ні Ящурової (сопран). Кульмінаційною точкою Академії була до глибин розуму і серця потрясаюча промова проф. Галущинського зі Львова.

2. Святочний Концерт всіх товариств міста Дрогобича відбувся 6. IV. ц. р. о 8. год. вечером в кіновій сали. Точки виконані переважно силами місцевого Музичного Інститута. Хор під управою о. С. Сапруна — здисциплінований і зіспіваний. Головно мужеський хор заслугує на повне признанне. Сольо п. Дуба зробило глибоке враженнє; жалко, що п. Дуб не дасться пізнати зі своїм голосом ширшому загалови Галичини. Сольо форт. проф. Єднакої виказало опанування техніки пяністкою і уміетність динамічного тінювання — хоча і фортепян сам не конче сприяв. Реферат проф. Ол. Поповича, гарний, в стро академічнім стилю, дещо за довгий. Концерт закінчився палкою, гарною промовою о. Ст. Венгриновича.

3. Дня 23. IV. ц. р. відбувся гімназійний Шевченківський Концерт в салі Нар. Дому. Визначалося форт. сольо п. Стронської. Хори випали добре.

4. Дітвора шкіл УПТ. відбула Шевченківське Свято дня 7. IV. в Нар. Домі. Щире признанне належиться проф. Василенкови за його велику працю, котра увінчалася дійсним успіхом у виведеню свята.

5. Дуже гарне враженнє полишив Шевченківський Концерт устроєний дня 13. IV. ц. р. ученицями жін. семінара. Всі точки випали дуже гарно. Видко було працю і дбайливість, так в хоральних і орхестральних точках, як і в гарнім форт. солю п. Іссель. Хором дириґувала п. О. Голубінка. Річеве вступне слово п. Яхівної. Гарне враженнє зробили деклямації п. Гавданюківної і дві менчі

6. Годиться іще згадати про Тарасове Свято в тіснім гурті гов-а Жін. Громада, відбуте д. 13. IV. в Нар. Домі. Сама думка устроєння такого свята для своїх членів дуже гарна, так, що в тім случаю порадно було і іншим товариствам піти за приміром Жін. Громади.

Очевидець.

ФОТОГРАФІЯ ВІТРУ.

Французький метеорольог майор Фавр зфотографував воздушні струї, що є вельми важніє для летництва. Він, щоби переводив разом із одним летуном коло Вовеля (недалеко Шербурга). Фавр із фотографом станув на горбку Бівіль, а летун на літаку кружляв вколо горбка 200 км. на годину і при цьому випускав дим. Західній вітер, котрий дув із скорістю 9 км. на секунду, перемінив дим у спіральні форми, приблизно паралельні форми диму фотографовано і так одержали фотографію вітру. Зовсім таксамо фотографують і воздушні струї над поверхнею моря.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

НАЙЛІПШИЙ ПРИЯТЕЛЬ ІМІГРАНТА

ІНСТИТУЦІЯ, КОТРА ХОРОНИТЬ ІМІГРАНТА — ЙОГО ЗДОРОВЛЄ.

ПРИНОСИТЬ ЩАСТЯ У ЖИТТЮ ТИСЯЧІВ ЧУЖИНЕЦЬКИХ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Приятельство се найбільший скарб чоловіка. Правдивий приятель буде стояв з Вами в біді і щастю. Він все поможе і порадить, а коли треба, наразить життя і маєток за Вас. Та скілько можна найти днесь таких приятелів у світі? Можливо один на міліон. Тому, коли хтось є Вашим правдивим приятелем і він се доказує, Ви не тільки повинні відвдячитися йому, але Ви повинні триматись його, любити його і хоронити його як очка в голові. З другої сторони суть злі приятелі, котрі лишень вдають приятельство, но в суті річи ними не є. Тому Ви мусите розріжняти добрих приятелів від злих.

Є богато людий та так звані інституції, котрі претендують бути приятелями іміґранта. Се від Вас залежить переконатися чи вони правдиві чи ні. Однак, голос народа, голос Божий. Тисячі іміґрантів знайшли у Медичнім Центрі правдивих і щирих приятелів де дістають звичайну пораду найнизшого сорта за малу оплату, всего $1.00. Медичний Центр знаходиться під 318 Lexington Ave., є здесь найбільше популярною нюйоркською інституцією, де іміґранти з цілого світа лічаться, дістають пораду. Вони чують що Медичний Центр є їх правдивий приятель на котрого можуть сполягнутися. Доктори Медичного Центра говорять Вашою мовою так, що Вам легко переповісти про Вашу недугу.

Мусимо підчести тут один факт. Недавно стейт Ню Йорк слідив за роботою ріжних банкирів і докторів, котрі грабили іміґрантів на міліони долярів. Ані один з тих так званих квейк-докторів, котрі звичайно перестрашують іміґранта на смерть, немав відваги ставитись перед сю комісію і боронити хотяй себе. Звичайно, провинившися моловік не може боронитися. З другої сторони знова всі нюйоркські часописи слідуючого дня пишали, що головний лікар Медичного Центра явився ДОБРОВІЛЬНО перед сю законодавчою комісією і під присягою вказав що Медичний Центр є інституція заснована для ДОБРА іміґранта. Се сам факт повинен переконати Вас, що Медичний Центр є Вашим найбільшим приятелем, опікуном і дорадцею. Медичний Центр дістає велике число пацієнтів щодня і всі вдоволені. Ви дістаєте пораду і лічение від найлішних спеціялістів, котрим мусидністе платити великі гроші, а тут ріли. Ви платите мало бо коли віддають своє знання для Вашого добра.

Оплата за звичайну пораду і лічення є $1.00, так щоб бідний мав спосіб дістати відповідне лічення. Коли треба лічити Вас більше раз двічи, не береси за се нічого екстра.

Рівність — се головна засада Медичного Центра. Всіх обходиться однаково з найбільшою увагою і найлішою спосібностю. Всім рахується однаково, а се $1.00, а коли пацієнт не може бути вилічений або пацієнт лишень вмовив в себе що хорий а на ділі йому не бракує нічого, скажеся йому про се щиро. Не бересь від него гроший а віддаєся його до відповідного шпиталя.

MEDICAL CENTER
(МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР)
318 LEXINGTON AVE. (БЛИЗЬКО 38. УЛИЦІ), NEW YORK

Години: Денно від 8. рано до 8. вечер.

Неділі на попереднє замовлення.

ПОЗИЧКИ НА РЕАЛЬНІСТЬ
на першу і другу гіпотеку на догідних услівях.

РЕАЛЬНІСТЬ
продаємо і купуємо

FEKETE & SON
2319—21 WEST CHICAGO AVENUE, CHICAGO, ILL.
TELEPHONE SEELEY 6050

Протягом 20 літ ми обслугували вдоволяючо наших клієнтів при позичках, інвестиціях, набуваних реальностий, грошевій пересилці, шифкартах.—Справи правні даром для тих які спроваджують свої родини з України.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ
Виплати в долярах на Україні

ОГНЕТРЕВАЛІ СКРИНКИ
До винайму від $3.00 в рік і висше.

ДО ВІДОМА ВСІМ СВЯЩЕНИКАМ І ПАРОХІЯМ.

В книгарні „Свободи" можна набути отсі церковні книги:

СВ. ЕВАНГЕЛІЄ — велике, оправлене в аксамит, металеві Евангелисти, на середині Воскресеніє, на противній стороні три раменний хрест, на около нарожники, два замки і все то позолочуване. Ціна $125.00

Тесаме Евангеліє, оправлене в червону скіру, без евангелистів, тільки позолочений металевий хрест 80.00

СЛУЖЕБНИК, оправлений в червону скіру, на верха витиснений золотій три-раменний хрест 25.00

ОКТОІХ, оправлений в червону скіру 20.00

ТРІОТЬ ПОСТНАЯ, оправлений в червону скіру 16.00

ТРІОТЬ ЦВІТНАЯ, оправлений в червону скіру 15.00

АПОСТОЛ, великий оправлений в червону скіру 15.00

Такий самий в звичайній оправі $9.00.

ЧАСОСЛОВ великий, оправлений в червону скіру, з витисненим хрестом 16.00

ІЗБОРНИК великий, оправлений в червону кожу 8.00

ІРМОЛЬОГІОН, оправлений в скіру, з витисненим трираменним хрестом 18.00

ОСМОГЛАСНИК під нотами, звичайна оправа 5.00

ЧИН ВЕЧІРНІ І УТРЕНІ, часть 1 і 2, оправлені в червону скіру 10.00

ЧИН ВЕЧІРНІ І УТРЕНІ, звичайна оправа 6.00

АКАФІСТНИК цілого року оправлений в червону скіру, витиснений позолочуваний хрест 2.00

АКАФІСТНИК, малого формату 1.25

Невдовзі проголосимо ще більше церковних книжок.

При замовленю сих книжок треба заразом присилати і належитість.

Замовленя слати до:

„SVOBODA", 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ.

У всіх — навіть найтяжших недугах можете відзискати здоровье. Нема недуг, щоб неможливо було їх повалити, тілько треба на час вдатися. Як Вам непомогли лікарства ані операції, то зайдіть до моєї канцелярії а будете здорові. Коли не поздоровієте, не заплатите мені ані цента. На всякі питаня відповідаю листовно.

DR. J. MILLER, D. C., PH. C. (МЕЛЬНИК)
49 E. 7th Street, New York, N. Y.

Кождого дня від 9. до 8. вечер. В неділі і свята від 9. до 1. пополудни.

ОЛІЯ: 69 Chestnut St., Yonkers, N. Y.

DR. GARNELL, D. C. обслужить вас на тяжких услівях. Години і сам.

ФАРМИ!

ФАРМА В НЮ ДЖЕЗИ.
Фарма 149 акрів, 15 акр. жита, 15 пшениці, 17 вівса, 20 кукурузи, 20 ліса, решта сіно і пасовиско, 18 тон торгорічної кукурузи, дім на 9 кімнат, 7 інших будинків, 13 корів, бик, 2 клівки, 800 курий, 500 курчат, молотілька, 3 коні, трактор, фармерська машинерія, автомобіль, 50 миль від Ню Йорку. Ціна $12.500, впляти $5.500.
Фарма 70 акрів, 10 акрів ліса, сад, дім на 7 кімнат і 5 инших будинків, 6 корови, 2 коні, стадо курий, 10 акрів ліса, 12 акрузи. Ціна $5000, вплати $2000. A. MIKRUT, 1334 St. Mark's Ave. 8th St., New York City.

ЗАКЛАДАЄТЬСЯ
УКРАЇНСЬКА КОЛЬОНІЯ
в Ню БРОНСВІК, Н. ДЖ.
в хуких гарній околиці, близько 78 великих фабрик, стріт-кара, рушовні, школа і т. д.
Компанія будує доми 4-5-6 румові на ордер.
Тепер найвідповідніймна пора вибрати собі найлїпші льоти під будову, тому не відкладайте, лише приходіть або пишіть до:
ПЕТРО ГРИГОРАК, Room 230, 8 Beekman St., New York, N. Y.

ДОБРІ УРОЖАЙНІ ФАРМИ на продаж в стейті Ню Джерзи. Маю кілька фарм до вибору від 3 акрів до 300, з добрими будинками та зі всіма знарядами. Сі фарми можете купити від самих властителів. Фарми лишень три милі від міста а школа на фармах. Коли хочете купити фарму і то добру, голосіться або пишіть на сю адресу: **PETER BREZNAK, Box 29. Milestone, N. J.** 16-24

ВЛАСТИТЕЛЬ продає 100 акрову фарму, 40 акрів орної, решта пасовиско і грубий ліс, річка пливе через фарму, дім новий з 10 кімнат, велика стайня, стодола, айс-газ, кузьня, купальня на 15 людий з парою, великі нові курники на 3000 курий, два інкубатори до вигрівання курчат, автокосарка, грабарка, віялка, воли менчі і більші, калівстри, плуги, січкарня, пара коней, корів, 350 курий, телефон в хаті, школа перед домом, много огоновених дерев, фарма засіяна і засаджена житом, вівсом, кукурузою, бульбами і т. п. Ціна $3900, готівка після угоди. Будинки всі нові майже. Прошу голоситися до мене фармера а я завезу на ту фарму. **NYKOLA! LAGODA, P. O. Box 211, Versailles, Conn.** Телефон: 1526—1.4. Norwich division. 121-22

ПРОДАЄТЬСЯ фарма в гарній місцевости в Ню Джерзи недалеко від Ню Йорку, 73 акрів, 13 акрів ліса, решта орна земля, 25 акрів озимих посівів, дім на 8 кімнат, велика стодола і другі забудування, 4 корови, 2 коні, 150 курий, безроги, гуси, всі вози і машинерія потрібна на фармі, пів милі до містечка і станції, школа при фармі. Ціна $4000, готівкою $1800. 20-25
P. OWDY,
194 Ave. A. близко 12 ул. **New York**

ФАРМА віддалена пів милі від міста на цементовій дорозі, висша школа недалеко фарми, 30 акрів, 50 акрів землі, решта пасовиско і будівничий ліс, річка, стар, новий дім на 8 кімнат, парове огрівание, електрика, водопровід, велика стодола і другі забудування, 14 корів, 2 коні, 200 курий, гуси, качки і всі потрібна машинерія, вся фарма засіяна. Дохід за молоко $400 в місяць. Ціна $8000, готівкою $4000. 20-25
S. POKUTNY,
116 E. 7th St., New York City

НА ПРОДАЖ дім на 10 фамілій, по 5 кімнат на фамілію, електрика і бігі синки, рент $3430. Ціна $21.500, готівкою $5000. Властитель **JACOB WASYLISZIN, 308 East 126th St., New York City.** 20-22,24

НА ПРОДАЖ 3-фамілійний дім в добрій околиці по умірковаиій ціні. Українець має першенство до купна. Голоситися особисто або листовно на адресу: **505 NEW JERSEY AVENUE, Brooklyn, N. Y.** 20-24

ПРОДАМ дім з 7 акрами землі, баня і курники при добрій дорозі. Ціна за все $4000 на добрих услівях. Голоситися до **K. KANVETZ, 41 E. 7th St., New York City** або **Manorville, L. I. N. Y.** 121

НА ПРОДАЖ

Дім на 3 фамілії по 5 кімнат і ванна, горяча вода в Бронкс. Ціна $9500, готівкою $2900.
Дім на 18 фамілій з двома склепами в бізнесовій дільниці, рент $3000. Ціна $23,000, готівкою $7000. 20-26
Дім на 20 фамілій по 3 кімнати на фамілію, рент $2800. Ціна $17,500, готівкою $5000.
GAWLINSKY & COMPANY
426 E. 16th St. New York City

ДОМИ

в Ню Йорку і околиці продаємо на вигідні сплати.
По інформації звертайтесь до:
S. KOWBASNIUK
244 Ave. A, cor. 15th Street
NEW YORK, N. Y.
Офіс отворений від 8 години рано до 8. години вечером.

АНДРІЯ ЧАРИКОВСЬКИЙ.

ЧЕТВЕРТА ЗАПОВІДЬ.

Повість з галицького життя.
(Продовження). (11)

V.

Василь прийшов до дому перемоклий до тіла вже пізно в ночи. Мама ще не спала. Вона надіялась, що Василь верне з батьком, тому не мало чудувалася бачивши його самого.

— Господи! що з тобою Василю? а деж батько?

— Я тата не стрічав. Чекав ві дучора. Чи тато був вчера в Самборі?

— І вчера був і сьогодня пополудни поїхав. Вчера вернув ранче, бо хтось пустив поголоску що в Підболотцях горить, а нині поїхав нарошно по тебе... Та ти Василько таки добре змок... Господи! та ти лише в цій полотнянці йшов? а деж твоя скринчина?

— Все в Самборі лишив. Була велика спека і я не думав що така спека настане.

— Та підожди, дитино, тобі передягтись треба. Деся я тут маю твоє біле чистеньке, зараз поглядаю, а ти тимчасом роздягайся. Вона пішла з свічкою до комори, а Василь став роздягатись гріючись при печи, де горів огонь.

— Ти певно голодний. Щож тобі дати? От є тепле молоко, напийся. Павлиха була жінка середних літ, гарна з лиця. Була одягнена по селянськи в чисту сорочку з нашивками і в звичайній мальованій спідниці з грубого домашнього полотна на голові носила кибалку обвязану червоною хусткою. Була боса.

— Мамо ви так мною клопочетесь, а я з вами ще й не привитався. Він поцілував маму в руку. Вона обняла його голову пригорнула до грудий і цілувала ніжно, то знову гладила волосе своїми мозолистими руками.

— Шкода, що наша Маринка спить. Вона так раділа, що ти маєш приїхати. Я її зараз збуджу.

— Найте, мамо, хай спить. Буде час і завтра. Я її гостинця я випиш та своєчі іє єдиці скринчині. Добре, що не взяв, а тоб було промокло.

— Як воно добре Васильку, що ти приїхав, тай тепер довше побудеш в хаті. Я сама, самісенька, ні до кого слова промовити, та порадитись.

— А тато все гостем в дома? Колиж вже ті будівлі покінчаться?

— Е! таке буде либонь до смерти. Одно покінчить, а друге зачинає. Правда, що він заробляє на цім великі гроші, та і би за це подякувала... живу сама мов вдовиця...

Василь передягнувся в сухе, надів батькову свитину і заїдав зі смаком тепле молоко з пшеничним хлібом.

— Але чому тата досі ще нема? каже Василь.

— Та з ним все так, що не знаєш ні дня ні години.

Василь був утомлений, тому не ждучи на приїзд батька пішов через сіни на другий бік і ліг спати. Мати присушувала його мокру одежу при вогни і дожидала чоловіка.

Пандяк вернув як по півночи. Казав, що по дорозі сталась йому пригода, бо серед поля зломилося колесо, тедже заволіхся до дому, бо по дорозі майстри вже спали... Він поклався зараз спати, а другого дня заджив нве колесо до візка і поїхав знову в дорогу, так що з сином не бачився.

У Василя розпочалось одноманітне життя на селі. Ще два дни була слота, а опісля став дощ вменчатися. Тих два дні тріба було пересидіти дома. З нудьги взявся Василь переписувати якісь ноти. В селі не було жадних книжок хиба у місцевого пароха о. Городенського. Тепер тсере днудьги почував він потребу читати.

Не надумуючись довго, він знайшов в коморі свій давніший сюртук і пішов до пароха.

О. Городенський чоловік вже старший і сивий, трохи пригорбленний з маленькими бокобородами і двома пуклями вопеpед вухами, після тоїшдньої моди трохи в гору підкрученими. Він парохував в Підболотцях більш трийцяти літ і знав своїх парохіян добре. У сильних сего мира він уходив за твердого святоюрця москаля і шизматика, тому що дуже пильнував чистоти обряду, винялось з церкви польські молитовники і кантинки, що брав старших хлопців до себе на науку співу і спротивлявся всіми силами, щоб в селі довидити тзв. етатову школу місто дяківської над котрою він не мав би впливу і не хотів сходити до ролі звичайного вчителя релігії. Богато мав клопоту з тим, що в селі жило кілька родин латинників і ті були під впливом польського пароха з сусідного сєла. Городецькі жили сумлінно. Син і зять були вже на своїх парохіях подальше і не часто навідувались до старих. Вони були раді гостям тому немало втішився, старий, як до його завітав Василь.

— А чому то господине, не прийшли ранче до свого пароха Мені це належиться, бо я вас хрестив, я вчив вас в крилосі співати. Ви цього либонь не забули?

— Не забув всечеснійший, і ніколи не забуду, що лише вам маю за це подякувати чим я тепер є, та от я вертаючи пішки в слоту з Самбора трохи простудився.

— Ну, ну, нічого я не гнівюсь, витайте, тай будьте любим гостем. То у вас вже по всьому. Дай Боже щасливо, сідати просимо. Незабаром прийде моя імосць. Вона вже згадувала, чому ви не приходите.

Завелась зараз розмова така собі станова. О. Городецький розпитував про львівський генеральний семінар, про начальство, пригадував свої давні часи. Василь поміркував, що о. Городецькому не конче був по нутру тодішний митрополичний консистор. На його думку митрополит а за ним його крилошане не живуть по божому, втрачають гроші на широке панське життя, а можна би їх на що краще вжити. Впрочім хто його знає, які то гроші, бо вони своїх гроший таких немають. Може знову рушили вдового сиротинські фонди ,як то недавно було в Перемишли.

Василя мало це обходило. Як був в семінари не звертав на це уваги. Впрочім він належав до перемиської епархії. Фондами вдовично сиротинськими не турбувався, бо не походив з попівської родини. — Колиж ви женитесь? Ви либонь вже заручені з панною Підлісською гарне гніздо. Я її батька знав добре. Дай Боже щасливо. Ви добре зробили, що звачасу заручились і тепер не треба вам втрачати часу і гроший на глядання жени-сожительниця. Я цього дуже не люблю. Через цілу теольогію возитись з шематизмом, а опісля їздити від села до села, розпитувати, вибирати, а часом вибере таке з краю, що ціле життє нещасливий. Ви мали нагоду пізнати свою суджену добре, і тепер приходите а семінара на готове.

— Я руководився тою самою думкою, каже Василь, і осоружно мені було дивитись, як мої товариші возились з шематизмами і записували собі зі слуху те, чого там не було: скільки у священика доньок, як називаються, яка парафія, скільки можна посагу надіятись...

— То, то, то! по мойому це торг на людські душі, негідний священичого стану. Ви добре вибрали, ще вам раз кажу. Знатнійшого посагу ви недістанете, то правда, бо покійний Підліський ціле життя парохував по голодівках. Тоді ще не було шваргa в капітулі, але вам певно піде інакше, як довго вуйко вашої жени жити буде...

(Дальше буде).

СПЕЦІЯЛІСТ
ХРОНІЧНИХ НЕДУГ
МУЩИН І ЖЕНЩИН
як легких, жолудка, нирок, печінки, кишок і шкірних недуг, виснення нервів, ревматизм, остре нервові і кровені недуги. Поради даром.
Dr. ZINS
110 E. 16 ST., NEW YORK
Межи 4th Ave. а Irving Place
Годині від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. пополд.

ЗМІНА АДРЕСИ.
ДР. К. Д. БЛИК
повідомляє, що тепер уряди від 9 до 10 години рано і від 6.30 до 8. години вечер 52 E. 7th St., Tel. Dry Dock 5143, і від 4. до 6. години 120 East 34th St., Tel. Caledonia 9014.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG
203 EAST 13th STREET
близько 3-ої Евн.
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 9-ої рано до 8-ої вечер.
Tel. Stuyvesant 4032

DR. M. SMITH
16 EAST 7th STREET, NEW YORK
Tel. Orchard 6072
коло церкви св. Юрія
Говорить по українськи
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Найдосконаліші електричні апарати.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА
Житомирського заведення породів і Київського Зайцевського шпиталя.
ПОРАДИ І ПОМІЧ.
B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadway, 5th fl., New York
Tel. Orchard 8121

CUNARD
ДО ГАЛИЧИНИ
в найкоротших часі кожду середу на 3-ох поспішних кораблях
БЕРЕНҐАРІЯ АКВІТАНІЯ
МАВРЕТАНІЯ
(через Шербург і Саутгемптон)
Коли хочете спровадити сюда рідню з Галичини, замовляйте тепер шифкарти. Наші офіси в Галичині дадуть їм необхідні вказівки і поради. Всім пасажирам 3-тої кляси даються осібні каюти. Чистість і лад без порівнання. За інформаціями вдавайтеся до місцевих агентів або
CUNARD LINE
25 BROADWAY NEW YORK

СЬОГОДНЯ ВЕЧЕРОМ
напишіть до нас а ми вишлемо Вам пробну лекцію і подробиці о тім як ми гварантуємо заочно вивчити Вас читати, писати і говорити по анґлійськи. Жиючи в Америці Ви повинні вміти анґлійський язик, бо без того всі двері є зачинені. Вчучитесь у нас сеї мови протягом 3 місяців через почту. Пишіть до нас це нині і прийшлять 10 ст. марками або марками на відповідь. Приймаємо і канадійські. (2)
FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 92K, 210 W. 147th Street, New York City.

NEW YORK HAMBURG
United American Lines (HARRIMAN LINE)
HAMBURG AMERICAN LINE
НАЙКОРОТША ДОРОГА ДО ВСІХ ЧАСТИЙ. УКРАЇНИ
Відїзд кождого тижня з наших ми люксусовими кораблями. "Resolute", "Reliance", "Albert Ballin", "Deutschland" маючі І. Н. і III. клясу та популярні кораблі "Mt. Clay", "Cleveland", "Hansa", "Thuringia", "Westphalia", маючі каюти і III. кляси. Відповідна обсауга, знаменитий харч, миле окруження.
UNITED AMERICAN LINES,
35-39 Broadway,
New York, N. Y.
або уповажнені агенти.

Г. Михалюньо.

ЗАСІДКА.

Командант „поліції паньствовей" п. Врубель ходив енерґічними кроками по ясній просторій кімнаті і потирав з задоволенням свої червоні, грубі руки. Він ешь був червоний (розуміється на зовні) і його широке віспоате лице і зарість і волосся а навіть очі світили якимсь дивним рожевоочервоним блеском наче у крілика. Час від часу він спинявся біля столика і поглядав на лежачий там анонімний лист щойно одержаний з почти. Якийсь „Поляк" — такий був псевдонім посилаючого лист, — писав йому ось що:

„Єжелі пан хцеш натрафіць на сляди бойоўкі українськей що в околіци пуща з димем польске мене, зруб пан обладвен на мейсцовим цментажу, а одкриєш цось неслихане важне. илько без кшику і галасу"

Гм... гм... гм... що то є — бурмотів сам до себе командант. Той лист або справді пише якийсь Поляк, що має деякі відомости о боївці, а ні, — то самі члени боївки підсали мені його, щоб відвернути мою увагу від будинку поліції, щоб тим лекше висадити його в воздух. Одно або друге. Та пождіть-же гайдамаки! Врубель не такий дурний! Я з моїми людьми обляжу цвинтар, а другий постерунок пильнувати буде наш будинок. Я старий жандарм, — на тім зуби свої зів і добрий нюх мою. Го!-го! Не днесь — то завтра впадете мені в лапку! А як вас зловлю, повяжу мов песиків до купи і... Ну, побачите що з вами зроблю.

От буде сенсація: Врубель відкрив боївку! Буде слава, буде й нагорода. Зроблять мене зараз сержантом, перенесуть до міста. Бо так вже остогидло мені то хамське болотнисте село, — а ну його до дідька. Тоді вже й панна Юзя не буде дерти в гору свого гарного носика. Вона любить мене, я знаю... Коли до неї приходжу все червоніє як маківка. Тільки ранга моя за низька для неї. Сама казала, що як бим зістав сержантом — вийшлаби за мене.

Знов потер долоні і клянув ними так, що аж стіни відозвались. — Так! Зараз днесь як стемніє роблю на цвинтарі засідку. Нікому не зраджу того навіть панні Юзі, — бо признаюсь, що бабам не вірю.

Постягав зі служби всіх постерункових, запросив зі сусідної станиці ще кількох до оборони будинку і як прийшов вечір рішив ділати. Своїм людям дав таке розпорядження:

Ви Крулік з Оспою тихо зайдете під цвинтар і ляжете в рові від дороги, один коло мостка, другий коло тополі. Ґура з Пончком засядуть від поля за сосниною а Бляґер з Маслянкою за парканом від костела. Один з одного кінця, другий з другого. Так, щоби ніхто не висмикнувся. Зельскі пійде зі мною на цвинтар. На вистрілу усі збігайтеся до мене. Нікому не датися на око, нікого не спиняти — хто піде на звинтар і сидіти тихо — мак сій!

Сталося як сказав.

Шість жандармів облягло мертвецьку оселю а двох сховалось в її середині і ждало. Пан Врубель перемінився весь в зір і слух. Де тільки що не шелесне, де не забончить якась нічна комаха, він слухає, він дивиться. А ніч темна — на вовка влізь.

Минула година. Нікого не видно, нічого не чути.

— Що до дябла! — зажартував хтось з мене чи що? — нетерпеливився командант.

Нараз фіртка скрип! і якась висока, темна постать ввійшла на кладбище і помалу поміж гробами посунула до нагробника місцевого ділича, обсадженого густими деревцями та корчиками.

Відзі пан — юж єден — шепнув комендант Зельскому запираючи в собі дух.

За кілька мінут скрипнула в друге фіртка і знов одна трохи ни будьто би яснійша постать пішла слідами попередної.

— Юж два — шепнув Зельскі.

— Єще не вшисци — тіхо — наказав командант і жде далі.

Однак це вже були всі. Ждали ще пів години лежучи неповорушно на землі і коли ніхто вже більше не приходив — постановили атакувати. Сунулись зразу поміж гробами на животах, потім зірвались на рівні ноги, підійшли до загадочної двійки і п. Врубель відважно крикнув:

— Кто єст?! Рецце до гури!

— Єзус! Марія! — почувся жіночий голос так добре п. командантови знакомий.

— А-а-а-а, панна Юзя! Не може биць! З кім то, з кім? — і освітив електричною лямпкою лице свойого соперника.

— А бодай би пана дяблі взенлі, та поцось пан ту влязл?!

— А ксьондз проборщ! Пшепрашам! Не ведзялем, до відзеня!

Розійшлися. Командант зі скаженою лютостю через так фатально випавшу засідку, з пара коханків зі соромом і компромітацією.

В кілька тиждиів опісля учителька панна Юзя М. перенеслася на иншу посаду, а про польського ксендза пішла лиха слава.

Боївка ще не трохи накоїла лиха в околиці, а навіть підложила бомбу під будинок п. Врубля спричиняючи велику шкоду.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ?

Що де бузьок в хаті, там щастє? Чи ви знаєте, що вийшов перший гумористичний календар Бузьок? Він буде Вас веселити цілий рік і більше за 75 центів. Замовлення посилайте до книгарні „СВОБОДИ".

СТАНДАРД БАНК
Найпевнійше місце для уложення заощаджених грошей.
Приймає ощадности на книжечку і платить 4%
Пересилає гроші до краю і доручує в долярах на місци замешкання.
Продає шифкарти до і з краю по цінам Корабельних Компаній.
Полагоджує справи нотаріяльні тутешні і старокраєві.
Отворено вечерами до 8-ної години.
Голоситься особисто або листовно в рідній мові до:
STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

У СПРАВАХ ІМІҐРАЦІЙНИХ
пишіть по близші інформації або голоситься особисто до:
MR. W. ZAHAJEWICH,
470 W. 23rd St., New York, N. Y.
cor. 10th Ave.
особливо коли хочете СПРОВАДИТИ кого зі старого краю.

ТІЛЬКИ НАТРІТЬСЯ НИМ!
Коли Ви заатаковані ревматичними болями або недомагаєте на невральгію, думбаго, болі у вязах і мускулах—натирайтесь ліяментом
Pain Expeller
Зарег. в Пат. офіс Зх. Дер.
Pain-Expeller поможе Вам, як поміж несчисленими тисячам протягом довгих літ. У аптиках по 35 і 70 цент.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street,
Brooklyn, N. Y.

НЕСПОДІВАНУ РАДІСТЬ.
Викликує календар Бузьок у своїх властителів коли вони побачать, що кожда сторона в календарі і майже кождий жарт має свої окремі ілюстрації. Властителем Бузька може стати за 75 центів в книгарні „СВОБОДИ".

ПАТЕНТИ
Безплатно пішлемо наш прегарно ілюстрований патентовий **підручник.** Пишіть по него днесь по українськи.
В справах патентовання винаходів і продажі патентів звертайтеся до скорих і учтивих патентових адвокатів на адресу:
BRYANT & LOWRY
310 VICTOR BLDG.,
WASHINGTON, D. C.
Successor to **A. M. Wilson, Inc**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ брата **ПАВЛА ЯВОРСЬКОГО** родом з села Оріховець, пов. Сколат, Гал., Тому чотири роки перебував у Рочестер, Н. Й., в відтак в Шарон, Па. Пошукує його у важній справі брат і хтоби про него знав або він сам, прошу зголоситися до: DANIEL YAWORSKY, 421 W. 35-th St., New York City. 18-23

ХОЧЕШ ЗНАТИ розвеселити товариство, самому насмітися, пожартувати, навчитися ріжних штучок картами, хочеш знати що таке женщина, провести весело час, навчитися могтипиши по циркулярі, залучуючи 4 цнт. на відповідь до:
INTERNATIONAL SALES HOUSE,
184 E. 7th St., New York City

На продаж ГРОСЕРНЯ І КЕНДИ ШТОР.
Голоситися під ч.: 19-23
141 MORRIS ST. JERSEY CITY, N. J.

NORTH ARLINGTON навроти публичної школи на Ridge Road. Лоти під будову 25x100. $200 згори, $15 місячно. Всі узаконення,вода, газ, електрика, хідники; можна сейчас будуватися. Будівничі позички. **Public Service Development Corp., 123 Liberty St., New York City.** 113-15

СЕКРЕТНІ КАРТИ, магічні, читання, витягання та ріжні инші штуки, книжки магічні до показування штук можете купити в нас та богато других несподіванок. Пишіть всі, старі і молоді, що дивіть по наш ілюстрований катальоґ, залучаючи 10 ц. а не пожалуєте. **FAZ, P. O. Box 3682, Philadelphia, Pa.** [95]

PHOTO STUDIO
в західній части Пенсилванії. Первоярядні апарати і все потрібне до ремітку. Межи Українцями, Словенцями і Поляками. Дуже добра нагода для Українця доробитися маєтку. Ціна приступна, зголошення слати до Свободи. 121-22

NORTH ARLINGTON, близко школи, склепів, кар і босів. З пять кімнат бонгало. $300 згори, $300 коли скінчить. Решта $26 місячно. **Public Service Development Corp., 123 Liberty St., New York City.** 113-15

ЛИХИЙ ВІДДИХ.
Ріжні неточности жолудка можуть спричинити лихий віддих, се не мале терпіннє, котре многим наносить журбу. Се може бути легка неправильність жолудка, котра спричинює лихий віддих, але по більшій части що причину можна приписати присутности сього небезпечного потвора, котрий попросту зїдає житє свого гостя, се солітер. Много мущин, женщин, дітий лічиться безуспішно, на другі недуги, коли їх дійсний клопіт є той страшний потвір, котрий спричинює так много передчасних смертий се солітер. Певними ознаками сього хроба є відходячі частини сього паразита, а неомильними симптомами (обмини) є, утрата апетиту з вибуховим лакомством, обложений язик, загга, болі в жолудку, в крижах і членах. Відбиванне в горлі, часте сльоснуванне, лихий смак, газ, вдаванне в жолудку і внутренностях з гору і в долину, нестравність, заворот голови, біль головы, відчуванне млостий з порожного жолудка, худненне, чорні пікові під очима. Жовта шкіра, утрата шару, брак охоти до житя і праці, занепад амбіції, постійне лінивство. Епілептичні напади є такожзнаки, а їх причиною є присутність солітера в житє-дайним каші, котрий часом виросте до пятьдесять фітів довжини. Виобразітьсобі нажердивого все голодного паразіта як сей. Солітер позвучи від жолудка в гору до відлихової рури, може вдусити свою жертву. Наколи у вас є сей паразіт, то ви ніколи не заплатите за богато, щоби від него увільнитись. Радше заплатіть за добрий лік, як вам свояки малиби платити за ваш похорон. Купіть за свої гроші що найлїпшого, замовте повну дозу Laxtan за $10,48 таки сегодня. Воно вам цілком не пошкодить наколи у вас немасего хроба. Продається лише у **Laxal Med. Co., 348 Laxal Bldg., Box 963, Pittsburgh, Pa.** На обезпеченне покупки належить доплатити 25 ц. окремо.

ТРОХА ЗЕМЛІ і житє; зменшіть дорожнечу житя; вихлюйте кури, городовину. $200 згори, $15 місячно. Реальність близько школи, склепів, кар і босів; пять центів до Нюарку; вибір 5-8 кімнат домів; легкі услівя. **MELZER, 123 Liberty St., New York City.** 113-15

СТЕФАН І. СВУСЯК
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга чесна і хешева. Достарчується автомобілі на весїля, хрестини і другі оказиї. Удавайтесь до свого!
ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 1745
45 Prospect Av., Bayonne, N.J.
Telephone 540